

Tillæg til miljøgodkendelse for Eskjærvej 21, 7870 Roslev

v/ Birger Schütte, Eskjærvej 21, 7870 Roslev,

efter § 12, stk. 3 i LBK nr. 1486 af 4. december 2009.

Meddelt d. 24. juli 2013

Tillægget omfatter udvidelse af dyreholdet fra 314 dyreenheder i smågrise og slagtesvin til 385 DE i smågrise og slagtesvin. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Tillæg til godkendelse af husdyrbrug i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1572 af 20. december 2006), herefter kaldet husdyrgodkendelsesloven og Miljøbeskyttelsesloven (lov nr. 358 af 6. juni 1991, jf. lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010).

Ansøger:

Navn:	Birger Schütte
Adresse:	Eskjærvej 21
Telefon:	97 57 80 17
E-mail:	schutte@dlgtele.dk

Bedrift:

Navn:	Birger Schütte
Adresse:	Eskjærvej 21, 7870 Roslev
Matr. nr.:	1a, Eskær Hgd., Grinderslev
CVR-nummer:	19613380
P-nr.:	1.000.013.313

Ejer husdyrbrug:

Navn:	Birger Schütte
Adresse:	Eskjærvej 21, 7870 Roslev
CHR-nr.:	73424

Ejer ejendom:

Navn:	Birger Schütte
Adresse:	Eskjærvej 21, 7870 Roslev
Telefon:	97 57 80 17/ mobil: 40 17 80 17

Kontaktperson:

Navn:	Birger Schütte
Adresse:	Eskjærvej 21, 7870 Roslev
Telefon:	97 57 80 17/ mobil: 40 17 80 17

Vigtige datoer:

Tillægsgodkendelsens annoncering	24. juli 2013
Klagefristen udløber den	21. august 2013
Næste regelmæssige revurdering	24. juli 2021

Kort beskrivelse af det ansøgte projekt:

Der er søgt tillægsgodkendelse til at udvide af dyreholdet fra 314 dyreenheder i smågrise og slagtesvin til 385 DE i smågrise og slagtesvin. Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

Ansøgt husdyrproduktion

Eskjærvej 21					
Besætning nudrift			Besætning ansøgt produktion		
Dyreart	Stk./år	DE	Dyreart	Stk./år	DE
Smågrise (7,2 – 30 kg)	16.250	75,0	Smågrise (7,3 – 38 kg)	12.500	77,58
Slagtesvin (30 – 105 kg)	8.750	237,86	Slagtesvin (30 – 105 kg)	12.000	306,76
Heste (500 – 700 kg)	2	0,87	Heste (500 – 700 kg)	2	0,87
I alt		313,73			385,21

Husdyrbruget søges godkendt til 12.500 smågrise og 12.000 slagtesvin, hvilket er en udvidelse på ca. 72 dyreenheder i forhold til det nuværende dyrehold. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget som følge af tillægsgodkendelsen.

Det generelle reduktionskrav til ammoniakfordampning

Det generelle reduktionskrav til ammoniak er overholdt.

Generelle afstandskrav

Den ansøgte ændring og udvidelse er i overensstemmelse med de generelle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens kapitel 2, § 6, 7 og 8. Der etableres ikke nye bygninger eller andre tekniske anlæg i det søgte projekt.

Beskyttelsesniveauer for overfladevand

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for fosfor og nitrat er overholdt. Der er som følge af nitratklasser og afvanding til oplande med stigende dyretryk, lavet projektilpasninger i form af et dyretryk på 1,12 DE/ha og valg mellem 12,10 % ekstra efterafgrøder eller et S6 sædskifte.

Da dyretrykket er stigende i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning og i oplandet til Løgstør Bredning, skal udvaskningen fra husdyrbruget svare til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget har via beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug.

Husdyrbruget har ved hjælp af beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at kvælstofudvaskningen ikke overstiger en udvaskning, der svarer til planteavlbrug.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i kumulation med andre planer og projekter vurderes således at være overholdt.

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstof- og fosforbelastningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de to kystvandsoplande.

Der er foretaget en beregning af husdyrbrugets belastning på Brokholm Sø. Husdyrbrugets belastning af området holder sig under 1 % af den samlede belastning.

Set i forhold til, at Selde Vig, med den store vandudskiftning, er ret robust overfor lokal tilførsel af næringsstoffer, og at husdyrbrugets andel af næringsstofftilførslen fra oplandet ifølge en beregning holder sig langt under 5 %, vurderes Miljøstyrelsens afskærings-kriterium for

projektets påvirkning i sig selv også at være overholdt, når der ses mere isoleret på Selde Vig og dets opland.

Bedste anvendelige teknologi - BAT

Det ansøgte overholder det af Skive Kommune fastlagte BAT-niveau. Der etableres gyllekøling i et staldafsnit.

Grundvand

En del af arealerne ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde og indenfor et område, hvor der er udarbejdet en indsatsplan.

Udvaskning af nitrat til grundvand må derfor ikke øges i disse områder. Beregninger i ansøgningsystemet viser, at udvaskningen af nitrat ikke øges.

Skive Kommune vurderer, at ansøgningen overholder beskyttelsesniveauet for grundvand, og at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for grundvand.

Udkast til tillæg til godkendelse blev sendt i høring hos naboer og andre relevante parter. Der indkom et høringssvar fra naboen på Langesgårdsvej 5. Hun oplyste, at hun ikke havde indvindinger mod udvidelsen.

Tillægget til godkendelsen er udarbejdet af: Tilsynsmyndighed:

Skive Kommune

Natur og Miljø

Kirke Allé 1

7860 Spøttrup

Skive Kommune

Natur og Miljø

Kirke Allé 1

7860 Spøttrup

Sagsbehandler: Nina Sohn Hansen

Kvalitetskontrol: Trine Fomsgaard

1 ANSØGNING OG GODKENDELSE

1.1 Ansøgning

Birger Schütte har søgt om et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse af dyreholdet på Eskjærvej 21, 7870 Roslev.

Ansøgningen er modtaget via www.husdyrgodkendelse.dk af Skive Kommune den 9. august 2012.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug

- Lov nr. 1572 af 20. december 2006, Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bek. nr. 294 af 31/3/2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

1.2 Godkendelse

Baseret på de givne oplysninger i ansøgningskema 38194, version 3 (Ansøgning, hvor nudriften er det meddelte dyrehold i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012), ansøgningskema 53266, version 2 (nudrift i denne ansøgning er det tilladte dyrehold før godkendelsen af den 15. maj 2012 blev meddelt) og ansøgningskema 43041, version 2 (alternativ med frøgræs) samt tilhørende bilag og suppleret med kommunens vilkår og vurderinger, meddeles Birger Schütte tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse for husdyrproduktion på Eskjærvej 21, 7870 Roslev. Alle udvidelser og ændringer foretaget siden 2007 er vurderet i denne tillægsgodkendelse.

Det er en forudsætning for tillægsgodkendelsens gyldighed, at husdyrbruget drives som beskrevet i ansøgningsmaterialet.

Tillægget meddeles efter husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 3, samt bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

De hovedhensyn, der har været bestemmende for afgørelsen, er:

- anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- hensyntagen til overfladevand og natur, herunder
 - områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer
 - fredede områder
 - områder særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkninger
- begrænsning af eventuelle gener for naboer fra luftforurening samt støj- og lugtgener
- sikring af korrekt affaldshåndtering
- beskyttelse af jord og grundvand
- beskyttelse af recipienter og korrekt spildevandsafledning

Der er ikke med denne godkendelse taget stilling til eventuel godkendelse efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven m.v.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 Generelle forhold og informationer

VILKÅR

1. **Tidsfrist** Tillægsgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter den er meddelt. Hermed forstås, at der skal være indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion.
2. **Ansøgningsgrundlag** Husdyrbruget på Eskjærvej 21 skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningskema 53266, version 2 og med de ændringer, der fremgår af denne tillægsgodkendelses vilkår.
3. **Tillæg til godkendelse** Et eksemplar af tillægget til godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal have direkte adgang til tillægsgodkendelsen og være grundigt orienteret om dets indhold.
4. **Forholdet til den eksisterende § 12 godkendelse** Tillægsgodkendelsen bliver meddelt på samme vilkår som i den eksisterende § 12 godkendelse, der trådte i kraft den 15. maj 2012, med mindre andet fremgår af dette tillæg til godkendelsen.

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål på bedst mulig vis at sikre, at husdyrbrugets daglige drift sker miljømæssigt forsvarligt

Tidsfrist

Tidsfristen for at tage godkendelsen i brug er sat til 2 år. Hvis godkendelsen ikke er fuldt udnyttet senest 3 år efter den er taget i brug, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke er taget i brug og dermed vil den tilladte produktion blive nedskrevet tilsvarende.

Godkendelsespligtige forhold

Husdyrbruget gøres opmærksom på, at bygnings-, og driftsmæssige ændringer eller udvidelser, som ikke er beskrevet i seneste version af ansøgningskema 38194/53266 kan være omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. I sådanne tilfælde skal der søges godkendelse af den ønskede ændring og meddeles godkendelse inden ændringen må påbegyndes.

Anmeldelse af udskiftning af arealer

Husdyrbruget gøres opmærksom på, at der er anmeldepligt af udskiftninger i bedriftens harmoniareal, både for ejede og forpagtede arealer, samt overførselsaftaler (tredjemandsarealer). Nye harmoniarealer skal indberettes til Skive Kommune inden de tages i brug og inden den 1. august. Det vurderes, om arealerne kan indgå i bedriften og eventuelt på hvilke vilkår. Husdyrbruget meddeles godkendelse eller afslag på anvendelse af nye harmoniarealer inden 1. oktober. Husdyrbruget har herefter 14 dage til at fremsende nye harmoniarealer, såfremt der er meddelt afslag. I visse tilfælde kan nye overførselsaftaler påkræve, at aftalearealernes driftsherre ansøger om godkendelse efter § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Årsproduktion - staldbelægning

VILKÅR

5. **Husdyrproduktion** Den årlige husdyrproduktion må ikke overskride 385,20 dyreenheder svarende til:

- Smågrise: 12.500 stk. (7,3 – 38 kg),
- Slagtesvin: 12.000 stk. (38 - 105 kg),
- Heste: 2 stk. (500 – 700 kg)

6. **Stipladser** Antallet af stipladser som angivet i nedenstående tabel må ikke overskrides:

Staldafsnit	Dyretype	Staldsystem	Stk. pr. år ansøgt	Antal stipladser	DE	Ny/Renov. ell. Gl.	Bemærkninger
ST-178234 Staldafsnit 5	Smågrise	Fuldspaltegulv	500	80	3,1	Eks.	7,3-38 kg
ST-178235 Staldafsnit 1	Slagtesvin	Fuldspaltegulv	7371	1196	188,43	Eks.	38-105 kg 2,8 FE pr. kg tilvækst 151 g råprotein pr. FE
ST-178236 Staldafsnit 2	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	7200	1185	44,74	Eks.	7,3-38 kg
ST-178236 Staldafsnit 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fastgulv	1097	277	28,04	Eks.	38-105 kg 2,8 FE pr. kg tilvækst 151 g råprotein pr. FE
ST-178236 Staldafsnit 2	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	4800	788	29,73	Eks.	7,3-38 kg
ST-178237 Staldafsnit 3	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fastgulv	3532	910	90,29	Ny	38-105 kg 2,8 FE pr. kg tilvækst 151 g råprotein pr. FE
ST-178238 Staldafsnit 4	Heste		2		0,87	Eks.	500-700 kg

beregnet iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (bek. nr. 764 af 28. juni 2012 med senere ændringer).

Godkendelsen gives til ovenstående antal dyr og vægtinterval. Dette gælder også hvis dyreenhedsberegningen ændres.

7. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 7 i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012.

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål at definere rammerne for den tilladte husdyrproduktion og herved at definere rammerne for dyreholdets forventede miljøpåvirkning.

Skive Kommune gør opmærksom på, at produktionstilladelsen følger det godkendte antal dyr med de søgte vægtintervaller og ikke det antal dyreenheder, som antallet af dyr svarer til på godkendelsestidspunktet.

3 STALDANLÆG

3.1 Drift af staldanlæg

VURDERING

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er at sikre en miljømæssig hensigtsmæssig drift af husdyrbrugets staldanlæg. Påvirkninger i form af støv og lugt fra husdyrbruget søges begrænset, så omgivelserne sikres mod unødige gener.

Der er ingen ændringer i forhold til den tidligere meddelte godkendelse.

3.2 Ammoniakfordampning

VURDERING

Formålet med dette afsnit er at sikre, at det generelle krav til reduktion af ammoniakemission overholdes samt at ammoniakemissionen fra det søgte projekt ikke medfører tilstandsændringer i beskyttede naturområder. Desuden tages der stilling til, om Bilag IV-arter påvirkes af det søgte projekt.

Beregninger i ansøgningsystemet viser, at det generelle krav til reduktion af ammoniakemission er overholdt med en margen på 55,27 kg N/år.

Natura-2000

Nærmeste Natura-2000 område er Habitatområde 30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal der ligger cirka 3,2 km øst for husdyrbruget (Lovns halvø). Der ligger ikke andre Natura-2000 områder i en radius af 10 km. På grund af den store afstand til nærmeste Natura-2000 vurderes ammoniakfordampningen ikke at påvirke Natura-2000 områderne væsentligt.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er nogle nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er ingen kategori 1 natur inden for en radius af 5 km fra anlægget.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, og overdrev større end 2,5 ha beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev på 3,6 ha 1450 meter øst for ejendommen. Ammoniakdepositionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk Beregningen viser en merdeposition på 0 kg N/ha pr. år. Totaldepositionen er beregnet til 0,2 kg N/ha pr. år.

Kategori 3 natur

Kategori 3-natur er heder, moser, ammoniakfølsomme skove og overdrev, som ligger udenfor natura 2000.

Ca. 200 meter fra ejendommens driftsbygninger mod syd og øst ligger Eskær Skov. Skoven vurderes som ammoniakfølsom, da skoven har eksisteret i mere end 200 år. Af gamle registreringer fremgår det bl.a., at der er fundet flere gammelskovsarter som Bjerg-Ærenpris, Liden Steffensurt, Spidsbladet Steffenurt, Nikkende Flitteraks og Firblad i skoven. Anlæggets samlede ammoniak-merdeposition overstiger dog ikke 1 kg N/ha/år, og det vurderes på denne baggrund, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at medføre væsentlige påvirkninger af skoven.

Ca. 300 nord/nordvest for ejendommen ligger en mose med tagrørssump og ellesump. Der er beregnet en samlet ammoniak-merdeposition på 0,4 kg N/ha/år, og husdyrbruget vurderes med den ansøgte ammoniakudledning ikke at medføre ændringer i områdets tilstand.

På grund af afstanden og beregningerne vurderer Skive Kommune, at projektet mht. ammoniak ikke vil påvirke de nærliggende naturområder.

Vurdering i forhold til Habitatdirektivets bilag IV arter:

Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Ifølge Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, er der registreret følgende bilag IV arter i området omkring anlægget og godkendelsens udbringningsarealer: vandflagermus, sydflagermus, odde, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Skive Kommune har pt. ikke kendskab til andre bilag IV arter i området.

Det vurderes, at potentielle levesteder eller sporadiske opholdssteder for bilag IV arter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

3.3 Lugt

VURDERING

Vilkårene i dette afsnit har til formål at sikre husdyrbrugets omgivelser mod unacceptable lugtgener fra husdyrbruget.

Hvis der opstår problemer med lugt fra ejendommen, har tilsynsmyndigheden mulighed for at stille krav om en redegørelse og om nødvendigt, at der skal iværksættes lugtreducerende tiltag.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	753,90	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	573,36	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	270,98	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Ændringen af driften på Eskjærvej 21 forventes at medføre en forøget lugtemission fra staldanlægget. Det vurderes dog ikke, at denne ændring vil være mærkbar hos nærmeste nabo, der bor cirka 420 meter sydøst for nærmeste hjørne af staldanlægget og mere end 500 meter fra staldbygninger med svin.

Nærmeste samlede bebyggelse er Thise, der ligger cirka 1.200 meter nordøst for staldanlægget.

Breum By er nærmeste byzone og ligger cirka 2 km vest for staldanlægget. De generelle lugtgeneafstande beregnet i ansøgningsystemet viser, at lugtkravene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med stor margin.

Da der samtidig i den tidligere meddelte godkendelse er stillet vilkår om rengøring af ventilationsanlæg, jævnlig rengøring af ejendommen, og da det ved tilsyn på ejendommen i øvrigt kan konstateres, at ejendommen fremstår ryddelig og veldrevet, forventer Skive Kommune ikke væsentlige lugtgener ved den ansøgte drift.

3.4 Støj og transport

VURDERING

I dette afsnit vurderes ejendommens støjforhold, samt ejendommens adgangsveje.

Der ske ingen ændringer, der påvirker støj fra husdyrholdet, hvorfor det er vurderet, at der ikke skal stilles supplerende vilkår.

3.5 Lysforhold

VURDERING

Vilkår i dette afsnit har til formål at forebygge, at husdyrbrugets belysningsforhold er til gene for omgivelserne.

Der etableres ikke nye udendørs lyskilder på ejendommen i forbindelse med driftsændringen. Skive Kommune vurderer, at den eksisterende belysning på ejendommen ikke er til gene for de omkringboende.

3.6 Gyllebeholdere og gyllehåndtering

VURDERING

I dette afsnit vurderes ejendommens håndtering og opbevaring af gylle.

Der sker ingen ændringer i gyllebeholdere og gyllehåndteringen og derfor har Skive Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

3.7 Spildevand og overfladevand

VURDERING

I dette afsnit vurderes risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand med spildevand og overfladevand.

Der sker ingen ændringer der kan påvirke spildevandsforhold og forårsage forurening af overfladevand og derfor har Skive Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

Skadedyrsbekæmpelse

VURDERING

I dette afsnit vurderes ejendommens skadedyrsbekæmpelse.

Der sker ingen ændringer der påvirker skadedyrsbekæmpelse og derfor har Skive Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

3.8 Håndtering af affald og farlige produkter

VURDERING

I dette afsnit vurderes håndteringen af farlige produkter på ejendommen. Formålet er at sikre, at farlige produkter og affald håndteres forsvarligt for her i gennem at forebygge og minimere risikoen for forurening af jord og grundvand.

Der sker ingen ændringer, der påvirker håndtering af affald og farlige produkter og der stilles derfor ikke supplerende vilkår.

3.9 Egenkontrol

VILKÅR

8. **Egenkontrol** Husdyrbruget skal årligt registrere følgende:

- Vandforbrug (m³)
- Elforbrug (kWh)
- Datoer for vedligehold og kontrol med ventilationsanlæg.
- Afhentning af døde dyr til destruktionsanlæg
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald med modtageanlæggets stempel
- Uheld, der har medført forurening eller risiko for forurening af f.eks. jord eller vandløb
- Dokumentation for at udbringningsarealerne dyrkes med et af disse to alternativer:

Alternativ 1:

12,10 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav.

Alternativ 2:

Anvendelse af S6 sædskifte på udbringningsarealerne.

9. **Logbog** Der skal føres en logbog eller produktionskontrol (for slagtesvin), hvoraf følgende skal fremgå:

- Antal producerede slagtesvin
- Gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs- og afgangsvægt)
- Foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FESv i foderblandingerne.

10. **Gyllekøling**

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst en gang årligt. Den årlige kontrol skal bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 14 dage.

11. **N ab lager** N ab lager skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på min. 12 måneder.

12. **Hjemmeblandet foder** Hvis der anvendes hjemmeblandet foder skal der udarbejdes en blandeforskrift, hver gang foderblandingerne ændres. Følge- og indlægssedler samt blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

13. **Dokumentation** Alle driftskontrol registreringer skal være til rådighed for ansøger i minimum fem år og skal fremvises til tilsynsmyndigheden, såfremt der anmodes herom.
14. **Indlægssedler** Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
15. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 37, 38, 39 40 og 41 i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012.

VURDERING

Formålet med de stillede vilkår i dette afsnit er dels at kontrollere, at de angivne oplysninger i ansøgningen om godkendelse overholdes, og dels at give ansøger overblik over væsentlige miljøforhold på husdyrbruget. Registrering af foder-, vand og energiforbrug kan eksempelvis ske ved foderindlægssedler, aflæsning af vandur og elmålere, via årsregnskab eller lignende.

Skive Kommune anbefaler desuden, at husdyrbruget kontakter sit energiselskabs energikonsulenter for en gennemgang af ejendommen. Der viser sig ofte muligheder for besparelser ved at udskifte tekniske installationer til nye lavenergiteknikker. Der er for svineproducenter oftest et særligt potentiale for besparelser i varmemeforbrug og ventilation.

3.10 Renere teknologi og BAT

16. **Fasefodring** Der skal anvendes fasefodring på ejendommen.
17. **Fytase** Der skal anvendes fytase i foderblandingerne svarende til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet.
18. **Den totale mængde N (slagtesvin)** Den totale mængde N af dyr beregnet som N af dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 30590,59 kg N pr. år.
19. **Gyllekøling** Gyllekanalerne i staldafsnit 3 (ST-178237) – i alt 496,8 m² gyllekummer - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 106.713 KWh.
20. **Energimåler på varmepumpen** Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.
21. **Trykovervågningssystem** Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
22. **Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget** Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
23. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 8, 9, 10 og 11 i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012.

VURDERING

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 blandt andet varetage hensynet til anvendelse af den bedst tilgængelige staldteknologi i både eksisterende og nye stalde.

Ansøgers redegørelse for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og behandling af husdyrgødning samt udbringning af husdyrgødning fremgår af bilag til godkendelsen.

Skive Kommune har vurderet, at ansøgningen lever op til kravene for anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT stammer fra EU's IPPC-direktiv og handler i høj grad om at forebygge at forurening opstår og herigennem undgå unødigt forurening.

Princippet om BAT supplerer det miljøbeskyttelsesniveau, der følger af det generelle beskyttelsesniveau og det lokale miljøes tålegrænser.

Med andre ord betyder det, at det ansøgte projekt uanset at de generelle miljøkrav i Husdyrloven er overholdt også skal indeholde den tilgængelige teknik, der giver den mindste miljøpåvirkning.

Fastlagt BAT-niveau

BAT-niveauet for ammoniak er fastlagt til 5093 kg N/år ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

I den ansøgning, der ligger til grund for denne godkendelse er den samlede ammoniakemission fra anlægget beregnet til 4976,25 kg N/år.

BAT-niveauet for fosfor er fastlagt til 8529 kg P/år for den samlede produktion på anlægget ud fra Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

I den ansøgning, der ligger til grund for denne godkendelse er den samlede fosformængde fra anlægget beregnet til 8403,02 kg P/år.

Skive Kommune vurderer derfor, at BAT-niveauet er overholdt.

Staldteknik

I staldafsnit 3 har ansøger valgt at installere gyllekøling med en ammoniakreducerende effekt på skraberanlægget svarende til 20 %. Derfor stilles der vilkår om køleeffekten for staldafsnittet.

Management

Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT, jf. BREF-dokumentet for fjerkræ- og svineproduktion.

Det kan betragtes som BAT at registrere forbruget af næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Fosfor

Kravene til fosforoverskud håndteres via det fastlagte beskyttelsesniveau og er ikke knyttet til bestemte teknologier. Fosforoverskuddet er i langt overvejende grad bestemt af den tilførte mængde fosfor via husdyrgødningen og fraførslen fra afgrøderne. På visse typer husdyrbrug med betydeligt fosforoverskud i ansøgt drift er det dog relevant at se på visse teknologiske løsninger i forbindelse med vurderingen af BAT. Dette omfatter primært svinebrug (særligt sohold), som udbringer husdyrgødning op til harmonigrænsen, hvor det er muligt via anvendelsen af fytase at reducere fosforindholdet i husdyrgødningen.

Af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fremgår det, at eventuelle yderligere krav til begrænsningen af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier. Enzymet fytase anvendes til at sænke fosforindhold i foder og gødning. Brugen af fytase anses for en omkostningsneutral teknik, hvorfor der er stillet vilkår om, at der skal anvendes fytase i foderblandingerne.

Der er valgt normtal for fodringen af søer, smågrise og slagtesvin, hvorfor der ikke fastlægges en maksimal udledning af fosfor fra disse.

Hertil kommer effekten af tilsat fytase og fasefodring, der ikke kan beregnes, hvorfor mængden af fosfor i praksis formentligt vil være mindre. Fytase reducerer udledningen af fosfor, da det erstatter en del af den fosfor, der ellers skulle tilsættes foderet. Der er også stillet vilkår om fasefodring, der forebygger et unødigt forbrug af fosfor og kvælstof og som følge heraf et unødigt næringsstofoverskud på markarealer ved udbringning af husdyrgødning.

Det vurderes derfor, at ansøgningen lever op til BAT hvad angår fosfor af lager.

Kvælstof

Ud fra foderkorrektionerne er Kg N ab dyr pr. slagtesvin beregnet efter nedenstående faktorer og formler.

Kg N ab dyr pr. slagtesvin pr. år beregnes ud fra følgende ligning:

$(\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FE pr. Kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FE}/6250 - (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. Kg tilvækst}$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i følgende tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin	12.000
Indgangsvægt, kg	38,0
Afgangsvægt, kg	105,0
Gram råprotein/FE	151,00
FE pr. kg tilvækst	2,80
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,55

Der er valgt normalt for fodringen af smågrisene og søer, hvorfor der ikke fastlægges en maksimal udledning af kvælstof fra disse.

Nitrat

På ansøgningstidspunktet er det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede opnået via krav, som er fastsat i lovgivningen i relation til håndtering af husdyrgødning. Der er derfor ikke grundlag for at fastlægge yderligere vilkår til anvendelse af BAT med henblik på at begrænse nitratudvaskningen.

Udbringning af husdyrgødning

Det er vurderet, at den gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning, er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Der er derfor ikke grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

Samlet konklusion

Det er Skive Kommunes samlede vurdering, at ejendommen ud fra ansøgningen og de beregnede bat-niveauer for ammoniakfordampning og fosfor, lever op til BAT.

4 UDBRINGNINGSSAREALER

4.1 Udbringning af husdyrgødning

VILKÅR

24. **Gødning fra andre ejendomme på samme bedrift** Der må udbringes 14.062,34 kg N pr. år og 3130,19 kg P pr. år fra svinegylle, 1717,25 kg N pr. år og 486,54 kg P pr. år fra svinedybstrøelse og 1250,00 kg N pr. år og 175,00 kg P pr. år fra kvæg dybstrøelse fra andre ejendomme på samme bedrift.
25. **Modtaget gødning** Der må udbringes 15848,00 kg N pr. år og 4104,00 kg P pr. år fra svinegylle, 3756,92 kg N pr. år og 656,54 kg P pr. år fra kvæggylle og 5700,00 kg N pr. år og 855,00 kg P pr. år fra blandet gylle fra andre bedrifter.
26. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 44 og 45 i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012.

VURDERING

Formålet med vilkår i dette afsnit er at forebygge unødige gener fra udbringning af gylle, samt at fastholde det grundlag, der er søgt godkendelse på.

Der er ikke ændret i mængden af modtaget anden organisk gødning. Der er derfor ikke ændret i vilkåret.

I ansøgningen er det beskrevet at udbringning af husdyrgødning følger gældende lovgivning.

Det vurderes, at udbringning af husdyrgødning på baggrund af ansøgers beskrivelse, de generelle regler for udbringning, samt godkendelsens vilkår, ikke vil medføre væsentlige gener for omkringboende, eller væsentlig risiko for forurening af beskyttede naturområder.

4.2 Naturbeskyttelse

VILKÅR

27. **Jordbearbejdnings- og såningsretning** Jordbearbejdning og såning på mark 409-0s nederste 20 meter skal ske parallelt med engen jf. nedenstående kort

VURDERING

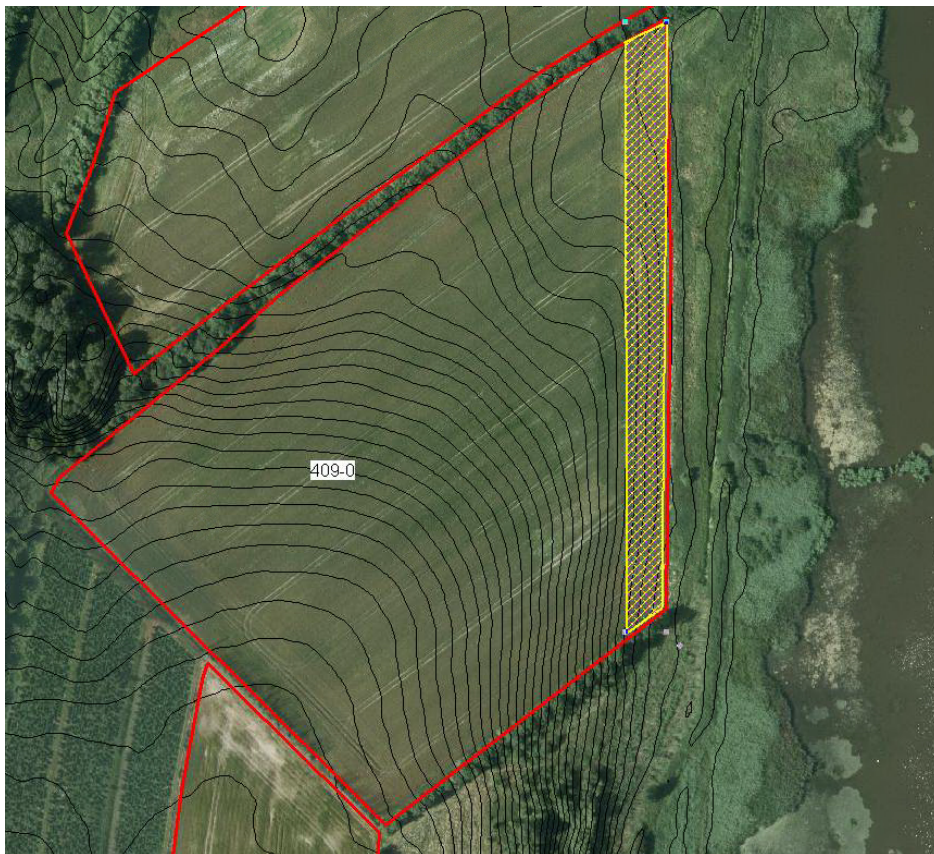
I dette afsnit vurderes det, om tilstanden i udpegede kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur opretholdes.

Med de værktøjer, der er til rådighed i dag er det ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning fra udbragt husdyrgødning på et naturområde. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug forventes der dog i værste fald ikke påvirkninger på over 1 kg N/ha ved en afstand på 100 meter mellem markkanten og naturområdet. Påvirkninger fra udbragt husdyrgødning ses hovedsagligt som en randpåvirkning, og normalt vil påvirkninger på over 1 kg N/ha kun forekomme indenfor de nærmeste 10 meter fra markkanten, hvis der er tale om svinegylle og inden for 20 meter, hvis der er tale om kvæggylle. Den reelle påvirkning vil dog afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold osv.. Hvis gyllen er forsuret, nedfældes eller nedbringes hurtigt efter udbringning, er påvirkningen selv tæt ved området langt under 1 kg N/ha.

Der vurderes ikke ved det ansøgte at ske en øget påvirkning af nærliggende naturområder med ammoniak fra udbringning af husdyrgødning. Det vurderes, at reglerne i den gældende lovgivning er tilstrækkelig.

Arealerne er besigtiget d. 22. april 2013.

Dele af mark 409-0 falder godt 5 grader ned mod en beskyttet eng. Arbejdsretningen (jordbearbejdning og såning) var på de nederste 20 meter af marken parallel med engen. Det vurderes at dette er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for overfladeafstrømning af husdyrgødning og næringsberigede jordpartikler til engen. Denne praksis er fastholdt i vilkåret.

Der vurderes ikke at være andre særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning til § 3 arealer.

Med tillægget ansøges der om udbringning af husdyrgødning og anden organisk gødning på ekstra arealer i forhold til i den oprindelige godkendelse.

Ingen af de ansøgte udbringningsarealer er kategori 1, kategori 2 eller kategori 3 natur
Vurderingen er ikke ændret i forhold til den eksisterende godkendelse.

4.3 Fosfor- og nitratudvaskning

4.3.1 Beskyttelsesniveau i forhold til overfladevand

VILKÅR

28. **Ekstra efterafgrøder og S6 sædskifte** Der kan på bedriftens udbringningsarealer vælges mellem 2 alternativer:

Alternativ 1:

Udbringningsarealerne skal dyrkes med 12,10 % ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Alternativ 2:

Der skal på udbringningsarealerne anvendes et S6 sædskifte (36 % vinterkorn, 25 % vårkorn, 5 % ærter, 10 % vinterraps, 15 % frøafgrøder og 9 % lovpligtige efterafgrøder).

29. **Dyretryk** Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,12 DE/ha i gennemsnit på ejede og forpagtede arealer.
30. **Fosfortilførsel** Ejede og forpagtede udbringningsarealer må pr. år maksimalt tilføres 175,00 kg fosfor fra kvægdybstrøelse, 486,54 kg fosfor fra svinedybstrøelse, 18,10 kg fosfor fra hestedybstrøelse, 656,54 kg fosfor fra kvæggylle, 15.619,11 kg fosfor fra svinegylle, 855,00 kg fosfor fra blandet gylle og 2875,00 kg fosfor fra anden organisk gødning (f.eks. slam).
31. **Kvælstof tilførsel** Ejede og forpagtede udbringningsarealer må pr. år maksimalt tilføres 1250,00 kg N fra kvægdybstrøelse, 1717,25 kg N fra svinedybstrøelse, 87,44 kg N fra hestedybstrøelse, 3756,92 kg N fra kvæggylle, 63542,58 kg N fra svinegylle, 5700,00 kg N fra blandet gylle og 9840,00 kg N fra anden organisk gødning (f.eks. slam).
32. **Bortfald af vilkår** Når dette tillæg tages i brug, bortfalder vilkår 46, 47, 48 og 49 i godkendelsen meddelt den 15. maj 2012.

VURDERING

Nitrat

Beskyttelsen af vandområder mod nitratbelastning i forhold til overfladevand fokuserer på de oplande, der afvander til de mest sårbare Natura 2000 områder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder, stilles krav om et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for.

Af ansøgningen fremgår det, at der udbringes i alt ca. 85894 kg N/år på ejede og forpagtede arealer.

Det fremgår af ansøgningen, at den maksimalt tilladte årlige udvaskning af N til overfladevand er 59,2 kg N/ha, mens den reelle udvaskning i ansøgt drift er på 55,5 kg N/ha ved alternativ 1 og på 54,6 kg N/ha ved alternativ 2.

Da den reelle udvaskning er mindre end den maksimalt tilladte årlige udvaskning, overholder ansøgningen det beskyttelsesniveau for nitrat, der er lagt op til i husdyrloven.

Fosfor

Beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor omfatter kun arealer i oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor er overholdt.

Af ansøgningen fremgår det, at der udbringes i alt ca. 20685 kg P/år på ejede og forpagtede arealer.

Konkret vurdering af udledningen af fosfor og nitrat til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt skal der ses på den eventuelle skade projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis skaden vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne.

Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning¹ om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevand.

Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre skadesvirkning på overfladevand, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt.

Princippet for vurdering af nitrats skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevand.

Husdyrbruget og ca. halvdelen af dets arealer ligger i kystvandsoplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, og afvander dels direkte og dels via Eskov Bæk, Astrup Bæk, Vandløb Nørre Thise og Mogenstrup Østre Vandløb. Den resterende halvdel af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i kystvandsoplandet til Løgstør Bredning, og afvander via Hinnerup Å, Brøholm Sø og Selde Vig.

Kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning indeholder habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal og hele fuglebeskyttelsesområde nr. 14 ligger inden for kystvandsoplandet Skive Fjord mm.

Kystvandsoplandet Løgstør Bredning indeholder habitatområde nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, habitatområde nr. 29 - Dråby Vig og habitatområde nr. 221 - Rissum Enge og Selde Vig, samt fuglebeskyttelsesområde nr. 12 - Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage og fuglebeskyttelsesområde nr. 26 - Dråby Vig.

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstof- og fosforbelastningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de to kystvandsoplande væsentligt.

¹ [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Der er foretaget en beregning af husdyrbrugets belastning på Brokholm Sø. Husdyrbrugets belastning af området holder sig under 1 % af den samlede belastning.

Set i forhold til, at Selde Vig, med den store vandudskiftning, er ret robust overfor lokal tilførsel af næringsstoffer, og at husdyrbrugets andel af næringsstofftilførslen fra oplandet ifølge en beregning holder sig langt under 5 %, vurderes Miljøstyrelsens afskærings-kriterium for projektets påvirkning i sig selv også at være overholdt, når der ses mere isoleret på Selde Vig og dets opland.

Da det på baggrund af vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

Risikoarealer

Udspretningsarealer, der skråner kraftigt ned mod søer og vandløb, udgør særlig risiko for fosforudledning til vandmiljøet via erosion og overfladeafstrømning.

Skive kommune har vurderet at alle arealerne har en begrænset risiko for erosion og overfladeafstrømning, hvorfor der ikke stilles vilkår.

4.3.2 Beskyttelsesniveau i forhold til grundvand

VURDERING

Nitratudvaskningen til grundvand skal vurderes, hvis der ligger udbringningsarealer i nitratfølsomme områder. Vurderingen af nitratudvaskning til grundvand skal bl.a. baseres på beregning af nitratudvaskningen fra rodzonen i udvaskningsmodellen FarmN.

Nitratudvaskningen fra rodzonen beregnes automatisk i IT-ansøgningssystemet på grundlag af de indtastede oplysninger om dyrehold og arealer. Udvasningen beregnes kun for de udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt område, og ikke for andre arealer. Hvis udvasningen er over 50 mg nitrat/l, må der ikke ske en stigning i udvasningen.

Arealerne 27-0, 28-0, 29-0, 30-0, 61-0, 62-0, 63-0, 65-0, 66-0, 67-0, 68-0, 69-0, 401-0, 410-0, 411-, 412-0, 413-0, 415-0 og 425-0 ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde. Der er udarbejdet en indsatsplan for området.

I følge indsatsplanen for Breum-Roslev-Jebjerg må udvasning af nitrat til grundvand ikke øges i indsatsområder med hensyn til nitrat. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at udvasningen af nitrat ikke øges.

Nitratudvasningen fra arealerne er 50-58 mg nitrat/l. Det svarer til at udvasningen falder med 0-1 mg nitrat/l.

Skive Kommune vurderer, at ansøgningen overholder beskyttelsesniveauet for grundvand, og at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for grundvand.

5 KONKLUSION

Den ansøgte godkendelse af eksisterende staldanlæg vurderes ikke at forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Den ansøgte husdyrproduktion på Eskjærvej 21 vurderes samlet set ikke at give anledning til væsentlige påvirkninger eller gener for lokale naturområder og omkringboende, hvis vilkårene i denne tillægsgodkendelse og godkendelsen meddelt den 15. maj 2012 efterkommes.

Udkast til tillægsgodkendelsen er inden partshøring sendt i to ugers høring hos ansøger, Birger Schütte og miljøkonsulent Pernille Bek.

6 TILLÆGSGODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

Tillægsgodkendelsens gyldighed

Husdyrbruget må i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Skive Kommune.

Hvis husdyrbruget ønskes ændret eller udvidet, skal Skive Kommune i henhold til lovens § 12, stk. 1 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af tillægsgodkendelsen henvises til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage tillægsgodkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 40, stk. 2, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning.
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse.
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for minkfarmen.
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af tillægsgodkendelsen til et § 12 husdyrbrug skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at tillægsgodkendelsen er meddelt. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage tillægsgodkendelsen op til revurdering mindst hver 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 42.

I tilfælde af, at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne tillægsgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og Miljøbeskyttelsesloven ikke fritager husdyrbruget for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Skive Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne tillægsgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug altid være adgang for de personer, der af Skive Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

Der er sendt et høringsudkast ud i 3 ugers høring ved følgende parter

- Sundsørevej 109, 7870 Roslev
- Mogenstrupvej 11, 7870 Roslev
- Fjordvej 9, 7870 Roslev
- Vejsmarkvej 3, 7870 Roslev
- Klostervej 33, 7870 Roslev
- Hvalpsundvej 14, 7870 Roslev
- Astrup Allé 1, 7870 Roslev
- Fur Landevej 76 og 63, 7870 Roslev
- Rærupvej, 7870 Roslev
- Eskjærvej 1, 7870 Roslev
- Eskjær Møllevej 5, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 8, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 5, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 7, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 10, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 12, 7870 Roslev
- Langesgårdvej 14, 7870 Roslev
- Eskjærvej 4, 7870 Roslev
- Eskjærvej 6, 7870 Roslev
- Eskjærvej 8, 7870 Roslev

6.1 Klagevejledning og søgsmål

Skriftlig klage

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Skive Kommune i hænde senest på den på side 2 anførte dato for klagefristens udløb.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Skive Kommune, Rådhuspladsen 2, Postboks 509, 7800 Skive.

Såfremt der indgår en klage, og Skive Kommune ønsker at fastholde sin afgørelse om godkendelse, skal kommunen senest 3 uger efter klagefristens udløb fremsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af sagens akter samt en udtalelse fra kommunen med sine bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Samtidig med fremsendelse af klagen sender kommunen kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, hvis vi modtager en klage.

Gebyr for klage

For behandling af klager, der indbringes for nævnet betaler klager et gebyr på 500 kr. (2012-niveau). For størrelsen på det prisregulerede klagesagsgebyr og hvornår gebyr tilbagebetales henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Udnyttelse af godkendelsen på trods af klage

Husdyrbrugget vil kunne udnytte tillægsgodkendelsen i den tid Natur- og Miljøklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer andet, eller medmindre der er stillet vilkår efter § 27 stk. 1 nr. 2, og stk. 2 i husdyrloven om landskabelige forhold. Udnyttelse af godkendelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i denne godkendelse.

Civilt søgsmål

Søgsmål kan anlægges ved domstolene inden 6 måneder fra offentliggørelsen.

Underretning om godkendelsen:

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danmarks Fiskeriforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Ornitologisk Forening
- Det Økologiske Råd
- Danmarks Naturfredningsforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen
- Forbrugerrådet
- Friluftsrådet i Region Limfjord Syd
- Kulturarvsstyrelsen
- Museum Salling
- Sundhedsstyrelsen
- Landbo Limfjord

Godkendelsen er udarbejdet af:

- Skive Kommune

Med venlig hilsen

Per Nørmark
Teamleder Natur

Nina Sohn Hansen
Biolog

Bilag 1. Grundlag for vilkår og lovgivning

Vilkår

Tillægsgodkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og i følgende af Miljøstyrelsens bekendtgørelser, vejledninger og orienteringer:

- *Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen*
- *Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder*
- *Vejledning nr. 6/1997 om kontrol af gyllebeholdere*
- *Vejledning om logbog for beholdere med flydende husdyrgødning*
- *Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens vejledning om godkendelse af husdyrbrug*
- *Vejledning nr. 6/2005 Om Håndhævelse af Miljøbeskyttelsesloven*
- *Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug (dec. 2006)*

samt

• *“Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde” udgivet af FMK*

Lovgivning

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser.

Udover Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4/12 2009), kan bl.a. følgende af de heraf afledte bekendtgørelser, regulativer og forskrifter være relevante for husdyrbruget:

- *Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.*
- *Bek. nr. 1415 af 12. december 2011 om affald.*
- *Bek. nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.*
- *Bek. nr. 639 af 13. juni 2012 om miljøregulering af visse aktiviteter.*
- *Bek. nr. 723 af 12. september 1997 om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft og spildevand.*
- *Bek. nr. 557 af 9. juni 2009 om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler.*
- *Bek. nr. 702 af 24. juni 2011 om bekæmpelsesmidler.*
- *Bek. nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjtemidler til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.*
- *Bek. nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.*
- *Skive Kommunes regulativ for erhvervsaffald.*

Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for husdyrbrugets aktiviteter.

Bilag 2. Vurdering af nitrat og fosfor til overfladevand

Inden et projekt kan godkendes skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Ved vurderingen af om et projekt kan påvirke et Natura 2000 væsentligt, skal der ses på den eventuelle negative påvirkning projektet kan have på området og dens bevaringsmålsætning, habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2. Hvis projektet vurderes at kunne skade området, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Hvis vurderingen derimod viser, at projektet ikke kan skade området, kan der meddeles godkendelse til det ansøgte.

Husdyrbrugets påvirkninger på overfladevand vurderes indenfor de kystvandsoplande, som Limfjorden er opdelt i, jf. udkast til vandplanerne. Vurderingen foretages i henhold til Miljøstyrelsens vejledning² om vurdering af nitrat og fosfor til overfladevande.

Miljøstyrelsens vejledning fastlægger afskæringskriterier for graden af påvirkning af nitratudvaskning til overfladevand. Et husdyrbrug vurderes ikke at medføre negativ påvirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, såfremt afskæringskriterierne er overholdt. Princippet for vurdering af nitratsens skadevirkning, overføres i Miljøstyrelsens vejledning, til også at gælde ved vurdering af påvirkningen af fosfor til overfladevande.

Husdyrbruget og ca. halvdelen af dets arealer ligger i kystvandsoplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning, og afvander dels direkte og dels via Eskov Bæk, Astrup Bæk, Vandløb Nørre Thise og Mogenstrup Østre Vandløb. Den resterende halvdel af husdyrbrugets udbringningsarealer ligger i kystvandsoplandet til Løgstør Bredning, og afvander via Hinnerup Å og Brokholm Sø.

Kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning indeholder habitatområde nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal og hele fuglebeskyttelsesområde nr. 14 ligger inden for kystvandsoplandet Skive Fjord mm.

Kystvandsoplandet Løgstør Bredning indeholder habitatområde nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, habitatområde nr. 29 - Dråby Vig og habitatområde nr. 221 - Rissum Enge og Selde Vig, samt fuglebeskyttelsesområde nr. 12 - Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage og fuglebeskyttelsesområde nr. 26 - Dråby Vig.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

Naturtyper:

Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Kystklit/klippe (1230), Enårig strandvegetation (1310), Strandeng (1330), Klithede (2140), Søbred med småurter (3130), Knansnålalge-sø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Tørt kalkoverdrev (6120), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Urtebræmme (6430), Nedbrudt højmose (7120), Hængesæk (7140), Tørvelavning (7150), Kildevæld (7220), Rigkær (7230), Bøg på mor (9110), Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160), Stilkege-krat (9190), Skovbevokset tørvemose (91D0) og Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

² [http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20\(overfladevand\).ashx](http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Nitrat%20(overfladevand).ashx) og <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Fosfor.ashx>

Kildevælds-vindelsnegl (1013), Grøn kølleguldsmed (1037), Stor kærguldsmed (1042), Bæklampret (1099), Stavsild (1103), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365), Blank seglmos (1393) og Gul stenbræk (1528).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 14 – Lovns Bredning

Sangsvane (A038), Hvinand (A067), Toppet skallesluger (A069) og Stor skallesluger (A070).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 16 – Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Naturtyper:

Sandbanke (1110), Vadeflade (1140)*, Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårig planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Kystklint/klippe (1230), Enårig strandengsvegetation (1310), Strandeng (1330), Forklit (2110), Hvid klit (2120)*, Grå/grøn klit (2130), * Klithede (2140), Havtornklit (2160), Grårisklit (2170), Klitlavning (2190), * Enebærklit (2250), Søbred med småurter (3130), Kransnålalge-sø (3140), Næringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Vandløb (3260), Våd hede (4010), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Kalkoverdrev (6210)*, Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410)*, Kildevæld (7220), Riggær (7230), Bøg på mor (9110), Ege-blandskov (9160), Stilkege-krat (9190)*, Skovbevokset tørvemose (91D0)*, Elle- og askeskov (91E0).

Arter:

Havlampret (1095), Stor vandsalamander (1166), Damflagermus (1318), Odder (1355), Spættet sæl (1365).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 29 – Dråby Vig

Naturtyper:

Vadeflade (1140), * Lagune (1150), Bugt (1160), Rev (1170), Strandvold med enårig planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Enårig strandengsvegetation (1310), Strandeng (1330), Kalkoverdrev (6210), * Surt overdrev (6230), * Kildevæld (7220), Riggær (7230).

Arter:

Stavsild (1103), Odder (1355), Spættet sæl (1365).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 221 – Rissum Enge og Selde Vig

Sandbanke (1110), Vadeflade (1140), Lagune (1150), Bugt (1160), Strandeng (1330), Grå/grøn klit (2130), Næringsfattig sø (3130), Næringsrig sø (3150), Kalkoverdrev (6210), Surt overdrev (6230), Riggær (7230).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 12 – Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Sangsvane (T), Kortnæbbet gås (T), Pibeand (T), Hvinand (T), Toppet skallesluger (T), Dværgterne (Y).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 26 – Dråby Vig

Lysbuget knortegås (T), Klyde (Y), Hjejle (T), Havterne (Y).

Vurdering af projektet i kumulation med andre planer og projekter

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning i kumulation med andre planer og projekter må antal dyreenheder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, ikke have været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til udvaskning af næringsstoffer, der har givet anledning til en øget udvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette også inddrages i vurderingen.

Ved vurderingen af om forudsætningerne for husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer er opfyldt samt hvorvidt et projekt har en væsentlig påvirkning på et Natura-2000 område, skal der ses på udviklingen i antal dyreenheder indenfor et opland. Dette følger også af Miljøstyrelsens vejledning. Der kan være andre opgørelsesmetoder, som kan bruges, når denne vurdering skal foretages, men her mangler de værktøjer og den videnskabelige viden, som skal til, for at kunne konkludere noget ud fra data. Skive Kommune henholder sig derfor til Miljøstyrelsens vejledning, som giver et argumenteret fundament for at vurdere og konkludere ud fra data vedr. det samlede antal dyreenheder.

Skive Kommune er besiddelse af to datasæt, som beskriver udviklingen i antallet af dyreenheder. Det ene er det datasæt, som Miljøstyrelsen har stillet til rådighed³, som bygger på data fra CHR, og som siger noget om udviklingen i antallet af dyreenheder på anlægsniveau i perioden 2007 - 2010. Det andet datasæt er bestilt af Limfjordsrådet og udarbejdet af Conterra⁴. Her kombineres data fra CHR (Centralt HusdyrbrugsRegister) og GLR (Generelt LandbrugsRegister) med oplysninger fra gødningsregnskaberne, hvilket kan give et billede af, hvor husdyrgødningen fra de producerede dyreenheder rent faktisk udbringes, og der tages i dette datasæt også højde for eksport og import af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Den måde Conterras data opgøres på gør dog, at der ikke er nyere tal til rådighed end tal fra 2009. Begge datasæt er opdelt efter de konkrete kystvandsoplande.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2012 i kystvandsoplandet Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning steget med 1,5 %.

Ifølge data fra Conterra er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2009 steget med 3,8 % i oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning.

Ifølge de rene CHR data er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2012 i kystvandsoplandet Løgstør Bredning steget med 1,5 %.

Ifølge data fra Conterra er antallet af dyreenheder i perioden 2007 - 2009 faldet med 2,9 % i oplandet til Løgstør Bredning.

Da dyretrykket er stigende i de to oplande, skal udvaskningen fra husdyrbruget svare til udvaskningen fra et plantebrug. Husdyrbruget har via beregninger i husdyrgodkendelse.dk vist at udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstiger udvaskningen fra et plantebrug.

Skive Kommune finder således, at de to datasæt underbygger hinanden og giver et godt grundlag for at vurdere udviklingen i antallet af dyreenheder.

I den kumulative betragtning og ved vurderingen af øvrige kilder til udvaskning af næringsstoffer giver tallene fra Conterra et godt grundlag for at vurdere eksport og import af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning mellem de enkelte oplande, da alt dette er inddraget i tallene via oplysninger fra gødningsregnskaberne. Det kan dermed afvises, at

³ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

⁴ Conterras datablad udleveres efter ønske ved henvendelse til kommunen.

transport af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning mellem oplandene giver anledning til problemer i forhold til den kumulative påvirkning af vandområderne.

Meddelte miljøgodkendelser og tilladelser som endnu ikke er taget i brug, men som stadig kan udnyttes, kan af gode grunde ikke være med i opgørelserne af udviklingen i antallet af dyreenheder. Det samme gælder nedlagte dyrehold, siden status i udviklingen sidst er opgjort. Skive Kommune har endnu ikke det fulde overblik over, hvor mange godkendte dyreenheder i godkendelser og tilladelser, som endnu ikke er udnyttet indenfor de enkelte kystvandsoplande. Det vurderes, at de endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser ikke at være af et sådant omfang, at det vil føre til en stigning i antallet af dyreenheder. Eventuelt nedlagte brug siden årsskiftet vil yderligere trække udviklingen i antallet af dyreenheder i nedadgående retning.

Skive Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 skulle være sket en øget belastning med næringsstoffer fra andre kilder i de tre kystvandsoplande.

Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i kumulation med andre planer og projekter vurderes således at være overholdt.

Vurdering af projektets påvirkning i sig selv

Limfjorden er opdelt i mere eller mindre adskilte bassiner. I sådanne fjorde vil det jf. DMU's rapport nr. 787 have en negativ effekt på miljøet, hvis næringsstofftilførslerne flyttes 'indad' i fjorden. Det nævnes direkte i rapporten, at man ikke i Limfjorden bør flytte tilførsler fra de ydre dele af fjorden til de sydlige dele af fjorden. Vandområderne Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning er alle en del af den indre del af Limfjorden, og Skive Kommune vurderer, bl.a. på baggrund af ovenstående, at de skal betragtes som et forholdsvist lukket bassin. Løgstør Bredning vurderes ikke at kunne karakteriseres som et lukket bassin.

Ifølge Miljøstyrelsens fastlagte afskæringskriterium for påvirkning fra projektet i sig selv, må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning af hhv. nitrat og fosfor fra det aktuelle opland. Hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin må nitrat- og fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug ikke overstige 1 % af den samlede udvaskning.

Nedenstående beregninger er foretaget i henhold til Miljøstyrelsens vejledning.

Nitrat til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning

Oplandsberegning:	
Samlet opland	144.300 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal 2009)	81.500 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland (gennemsnit)	76 -100 % (middel: 88%)
Standartudvaskning, sandjord:85 og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland ($85 \times 0,12 \times 81.500$)	831.300 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget ($10 \times 0,12 \times 62.800$)	75.360 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	906.660 kg N/år
Beregning på det ansøgtes totalbelastning:	

Reduktionspotentiale for udbringningsarealerne	0-50 % (middel: 25 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	367,6 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet (367,6 x 0,0) x 75 %	0,0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Skive Fjord	0,000 %

* $1 - (25/100) = 0,75$

Fosfor til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning

Oplandsberegning	
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	367,6 ha
Overskud per hektar	9,0 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	3,6 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	13,2 kg P
Samlet belastning i oplandet**	68.160 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,019 %

** Stofafstrømning 2001 – 2005 i tabel 2.2.9 i 'Forslag til vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 359.000 kg P.

- Oplandet til Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning udgør 19 % af Limfjordens samlede opland.

- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Skive Fjord, er taget 19 % af 359.000 kg P.

Nitrat til Løgstør Bredning

Oplandsberegning:	
Samlet opland	57.900 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal)	35.500 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland	0-50 % (middel: 25 %)
Standartudvaskning, sandjord: 85 kg N/ha/år og lerjord: 46 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,75 *x 35.500)	2.263.125 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,75* x 22.400)	168.000 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	2.431.125 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealer	0-50 (middel: 25 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	365,1 ha

Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansøgtes samlede bidrag til kystvandet (365,1 x 0,0) x 75 %	0,0 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Løgstør Bredning	0,000 %

*1 - (25/100) = 0,75

Fosfor til Løgstør Bredning

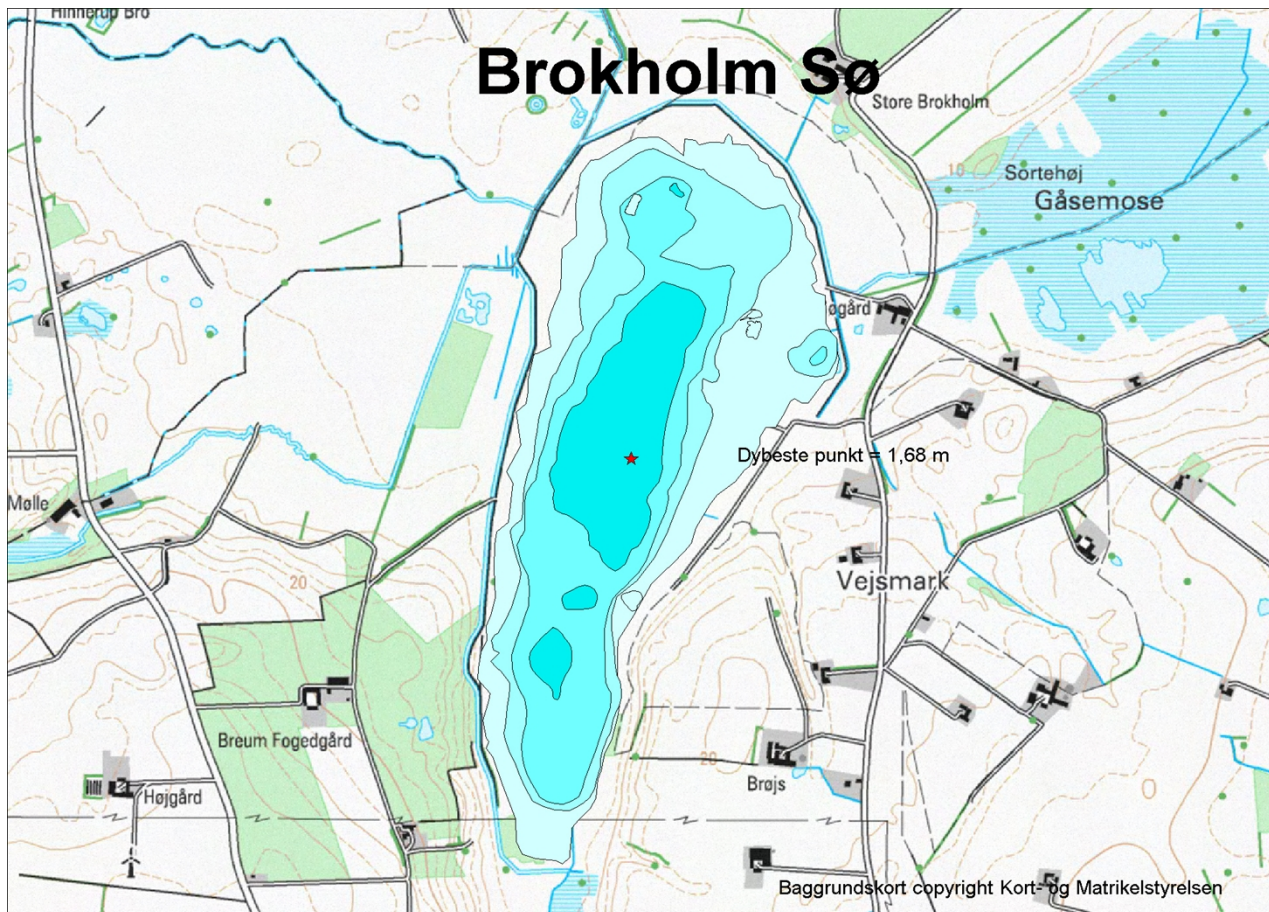
Oplandsberegning	
Areal til udspreddning (ejede- og forpagtede arealer)	365,1 ha
Overskud per hektar	9,0 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	3,6 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	10,4 kg P
Samlet belastning i oplandet**	27.280 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,048 %

** Frem for at lave en opsplitning af kilderne til fosforudledning i oplandet, som der er lagt op til i Mst's vejledning, vurderer Skive Kommune, at det er mere pålideligt at anvende vandplanens tal for samlet P-udledning. Tallet for den samlede belastning i oplandet er fremkommet på følgende måde:

- Stofafstrømning 2001 - 2005 i tabel 2.2.9 i 'Forslag til vandplan Hovedvandopland 1.2 Limfjorden, er angivet til 359.000 kg P.
- Oplandet til Løgstør Bredning udgør 7,6 % af Limfjordens samlede opland.
- Som estimat for samlet belastning i oplandet til Løgstør Bredning, er taget 7,6 % af 359.000 kg P.

Brokholm Sø

Brokholm sø blev gendannet i 1999. Søen er 80 ha.

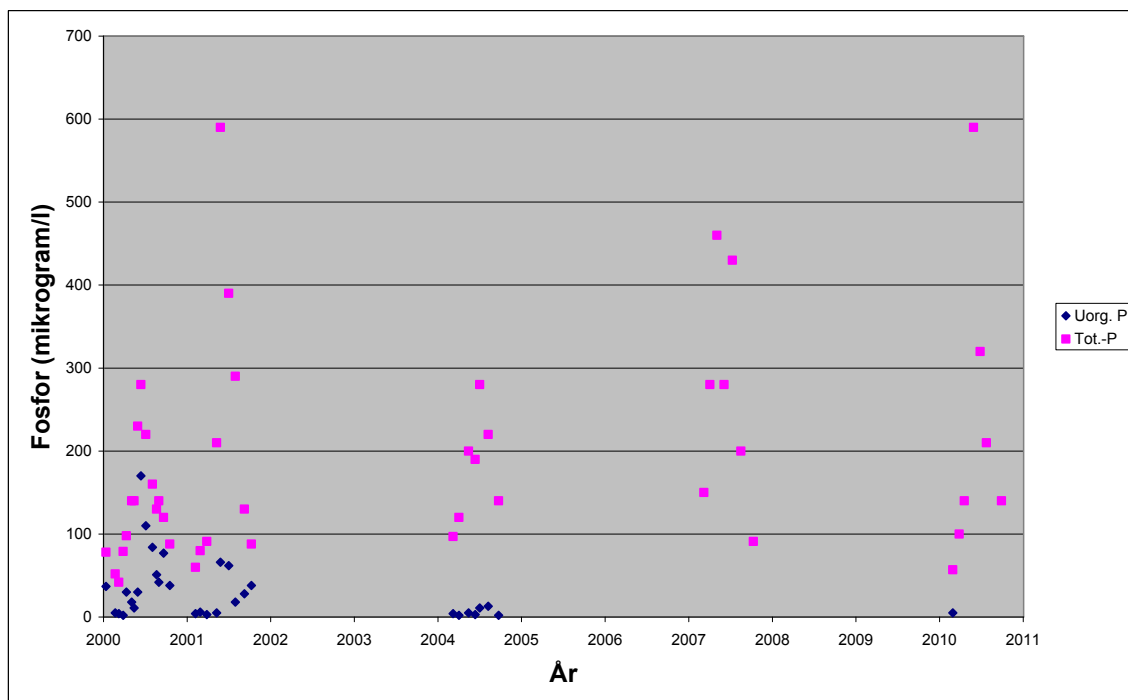
Figur 1. Brokholm Sø med dybdeforhold.

Samlet er oplandet til Brokholm sø ca. 2900 ha, heraf er ca. 100 ha søer. Det dyrkede opland er ca. 2320 ha og det udyrkede ca. 480 ha.

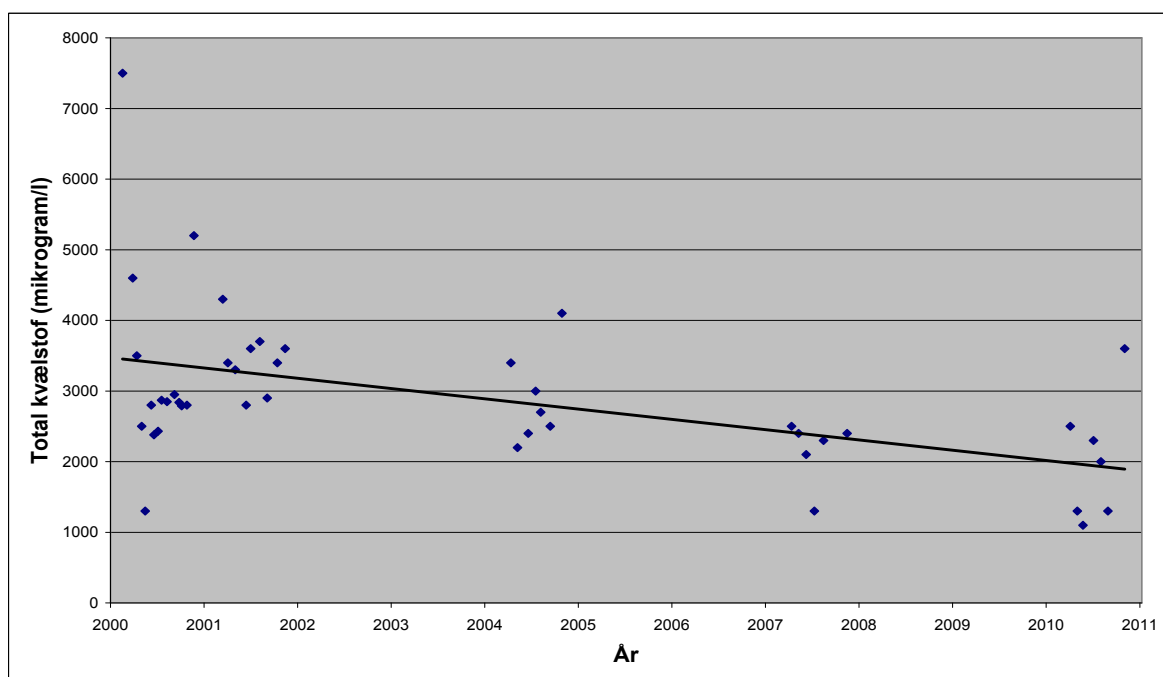
Målsætningen i regionplanen er en *basismålsætning*: sø med naturligt og alsidigt plante- og dyreliv.

Målsætningen er ikke opfyldt primært p.g.a. tilledning af for store mængder næringsalte. Fosfor er sandsynligvis den naturligt styrende faktor for søens eutrofieringstilstand. I figur 2 er vist den tidsmæssige variation i koncentrationen af uorganisk fosfor og total fosfor (data er baseret på udtræk fra Miljøportalen. Målingerne før 2006 er udført af Viborg Amt og efter 2006 af Naturstyrelsen.

I Naturstyrelsen måleprogram er der ikke foretaget systematisk måling af uorganisk fosfor. Imidlertid antyder målingerne fra 2000 og 2001, at søen havde en intern fosforbelastning i de første par år efter gendannelsen, idet man ser høje værdier af uorganisk fosfor om sommeren. De manglende målinger af uorganisk fosfor i 2007 og 2010 gør det vanskeligt at afgøre, hvordan

Figur 2. Den tidsmæssige variation i fosforkoncentrationen i Brokholm Sø i perioden 2000-2010.

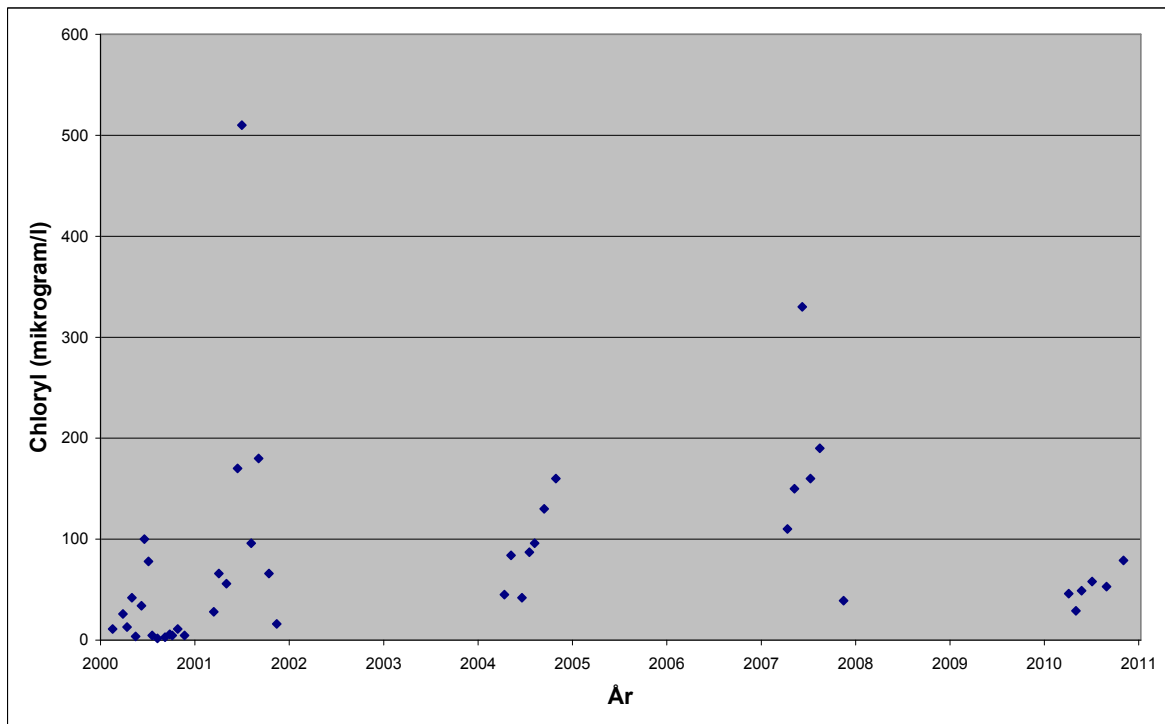
Figur 3. Den tidsmæssige variation i kvælstofkoncentrationen i Brokholm Sø i perioden 2000-2010.

situationen er i dag. Amtets målinger fra 2004 tydede på, at i dette år var den interne belastning ikke særlig stor, da koncentrationerne af uorganisk fosfor var forholdsvis lave sommeren igennem.

De meget høje koncentrationer af total fosfor viser, at søen er stærkt overbelastet med fosfor. Middelkoncentrationen af total fosfor har varieret fra 130 til 270 μg total fosfor/l. Datamaterialet peger på, at der ikke er en systematisk faldende eller stigende tendens.

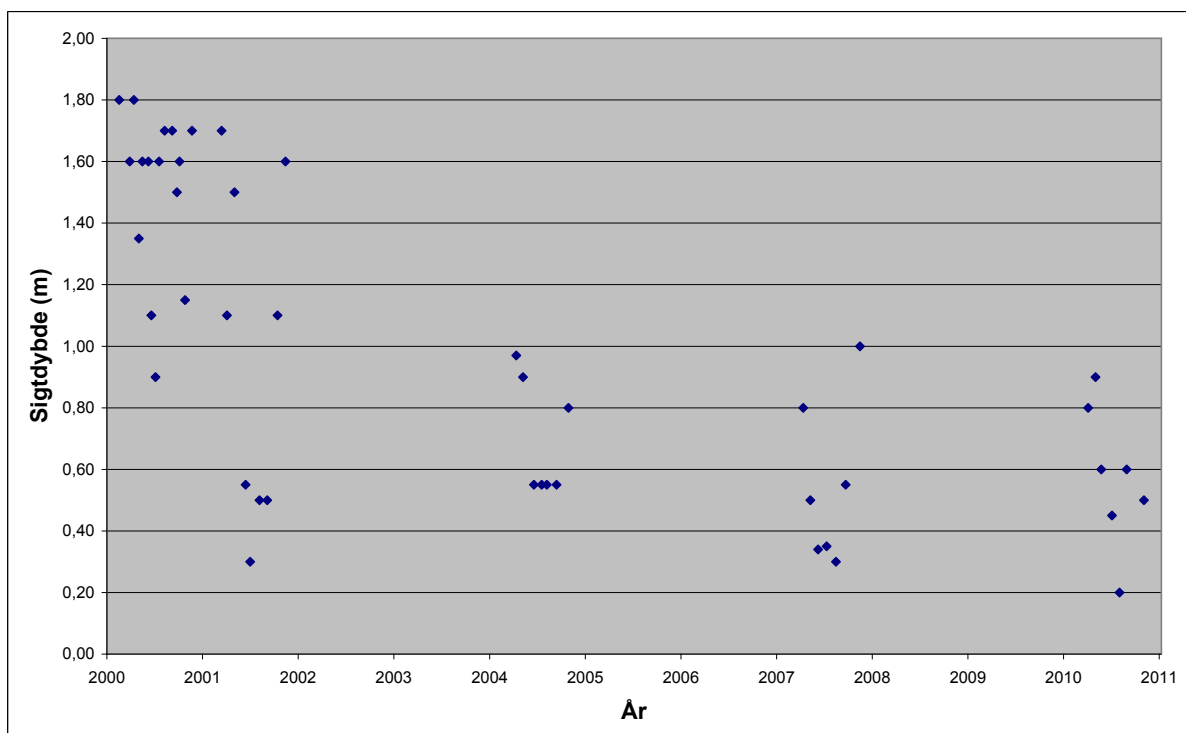
En opfyldelse af målsætningen vurderes at kræve, at tilførslen af fosfor reduceres til et niveau, hvor middelkoncentrationen i søen falder til 60-70 μg total fosfor/l.

I figur 3 er vist den tidsmæssige variation i kvælstofkoncentrationen i Brokholm Sø i perioden 2000-2010. Datamaterialet viser, at middelkoncentrationen af total kvælstof er faldet med en tredjedel fra 3 mg/l i 2000 til ca. 2 mg/l i 2010.

Figur 4. Den tidsmæssige variation i chlorofylkoncentrationen i Brokholm Sø i perioden 2000-2010.

I figur 4 er vist den tidsmæssige variation i chlorofylkoncentrationen i Brokholm Sø i perioden 2000-2010. Det fremgår, at chlorofylkoncentrationen er meget svingende uden en klar tendens. For målopfyldelse skal middel chlorofylkoncentrationen bringes under 30 μ g chlorofyl/l.

Figur 5. Den tidsmæssige variation i sigtdybden i Brokholm Sø i perioden 2000-2010.

I figur 5 er vist den tidsmæssige variation i sigtdybden (målt med sigteskive) i Brokholm Sø i perioden 2000-2010. Det fremgår, at umiddelbart efter gendannelsen af søen, var sigtdybden 1-2 meter I perioden 2004-2010 har sigtdybden været under 1 m. For at målsætningen kan opfyldes skal der være sigt til bunden, d.v.s. 170-180 cm.

Nitrat til Brokholm Sø

Oplandsberegning:	
Samlet opland	2900 ha
Dyrket areal i oplandet (støtteareal)	2320 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland	0-50 % (middel: 25 %)
Standartudvaskning, sandjord:85 kg N/ha/år og lerjord: 46 kg N/ha/år	46 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland ($46 \times 0,75 \times 2320$)	80.040 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget ($10 \times 0,75 \times 580$)	4.350 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	84.390 kg N/år
Beregning på det ansørgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealer	0-50 (middel: 25 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	355,3 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansørgtes samlede bidrag til kystvandet ($355,3 \times 0,0$) x 75 %	0,0 kg N/år
Ansørgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Løgstør Bredning	0,000 %

Fosfor til Brokholm Sø

Oplandsberegning	
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	355,3 ha
Overskud per hektar	9,0 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	3,6 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	12,8 kg P
Samlet belastning i oplandet**	1.300 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,98 %

** Fosfortilførslen til Brokholm sø er baseret på faktiske målinger foretaget i afstrømningsområdet i 2011 af koncentrationer af fosfor og vandføring.

Da 317,8 ha af husdyrbrugets arealer afvander mere eller mindre direkte til habitatområdet ved Selde Vig via Hinnerup Å, er der foretaget en nærmere vurdering af husdyrbrugets påvirkning på Selde Vig.

En forenklet vurdering kan tage udgangspunkt i vandskiftet i Selde Vig. Habitatområdets vandområde er ca. 2 km² og volumen er ca. 2 mio. m³. Det daglige vandskifte styres dels af tidevandet men også af vindstuvning. Ved tidevandet, der varierer med en amplitude på 10-15 cm, skønnes vandtransporten gennem Fursund at variere mellem 10 og 20 millioner m³/døgn. Koncentrationen af kvælstof i det afstrømmende vand fra Nordsalling er nogenlunde af samme størrelsesorden som koncentrationen i Limfjordsvandet, mens fosforkoncentrationen er ca. det dobbelte som i Limfjordsvandet. I sommerhalvåret bidrager afstrømningen fra Nordsalling til Fursund-Selde Vig med under 5 % af næringsstofftilførselen.

Nitrat til Selde Vig

Oplandsberegning:	
Samlet opland	9000 ha
Dyrket areal i oplandet (skønnet)	5800 ha
Reduktionspotentiale for det samlede opland	0-50 % (middel: 25 %)
Standartudvaskning, sandjord: 85 kg N/ha/år og lerjord: 47 kg N/ha/år	85 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrket opland (85 x 0,75* x 5800)	369.750 kg N/år
Udvaskning fra udyrket opland, naturbidraget (10 x 0,75* x 3200)	24.000 kg N/år
Udvaskning i alt fra oplandet	393.750 kg N/år
Beregning på det ansøgtes totalbelastning:	
Reduktionspotentiale for udbringningsarealer	0-50 % (middel: 25 %)
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	317,8 ha
Udvaskning fra rodzonen (fra husdyrgødning)	0,0 kg N/ha/år
Det ansøgtes samlede bidrag til kystvandet (55,8 x 5) x 75 %	0,0 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af samlede N-bidrag til Selde Vig	0,000 %

* $1 - (25/100) = 0,75$

Fosfor til Selde Vig

Oplandsberegning	
Areal til udspredding (ejede- og forpagtede arealer)	317,8 ha
Overskud per hektar	9,0 kg P/ha
% forøgelse i godkendelsesperioden	3,6 %
Worst case udvaskning	1 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget	11,4 kg P

Oplandsberegning	
Belastning fra dyrket opland (0,2 kg P/ha)	1160 kg P
Belastning fra udyrket opland (0,08 kg P/ha)	256 kg P
Samlet belastning i oplandet	1416 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,805 %

Husdyrbrugets arealer udgør en meget lille del af de to kystvandsoplandes samlede areal, og husdyrbrugets påvirkning af vandområderne udgør derfor langt under hhv. 1 % og 5 % af den samlede nitrat- og fosforbelastning til kystvandsområderne Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning og Løgstør Bredning.

Der er foretaget en beregning af husdyrbrugets belastning på Brokholm Sø. Husdyrbrugets belastning af området holder sig under 1 % af den samlede belastning.

Set i forhold til, at Selde Vig, med den store vandudskiftning, er ret robust overfor lokal tilførsel af næringsstoffer, og at husdyrbrugets andel af næringsstofftilførslen fra oplandet ifølge en beregning holder sig langt under 5 %, vurderes Miljøstyrelsens afskærings-kriterium for projektets påvirkning i sig selv også at være overholdt, når der ses mere isoleret på Selde Vig og dets opland. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv vurderes på baggrund af ovenstående at være overholdt.

Konklusion

Ved en samlet vurdering af udviklingen i antallet af dyreenheder og andre kilder til nitrat- og fosforbelastning i oplandene samt beregning af kvælstof- og fosforbelastningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer kan det jf. Miljøstyrelsens vejledning afvises, at det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil påvirke eller skade de habitat- og fuglebeskyttelses-områder, som ligger indenfor de pågældende kystvandsoplande, væsentligt.

Da det på baggrund af ovenstående vurderinger og beregninger kan afvises, at projektet i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter, vil medføre nogen skadevirkning på nærmeste natura 2000 områder, kan det, grundet fortynding af de udledte næringsstoffer ligeledes afvises, at natura 2000 områder, som ligger længere væk, vil lide nogen skade som følge af det ansøgte projekt.

Bilag 3. Beregninger af gyllekøling

Den gennemsnitlige specifikke køleeffekt:

Reduktion (20 %) = $-0,008x^2 + x$ (x er den gennemsnitlige specifikke køleeffekt (W/m²))

X = 25,00 og X = 100,00

Beregning af gyllekummeareal:

Følgende er oplyst af ansøger om gyllekummerne i Staldafsnit 3 (ST-178237):

I stalden med gyllekøling er der 6 stk. gyllekummer. De er 2,3 m bredde og 36 m lange.

Dybden er ca. 40 cm.

Arealet med fast gulv er 33 % i stierne.

Det vil sige at gyllekummearealet i alt er på 496,8 m².

Den årlige køleydelse:

$25,00 \text{ W/m}^2 \times 496,8 \text{ m}^2 = 12,420 \text{ KW}$

Den årlige køleydelse = $12,420 \times 8.592 \text{ timer} = 106.712,7 \text{ KWh}$

Bilag 4. Udbringningsarealer

7

Bilag 5. Ansøgningskema 53266, version 2